

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ ҲУҚУҚИ ДАСТРАСӢ БА ИТТИЛОӢТ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2008, № 6, мод. 469)

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мақсади Қонуни мазкур

Мақсади Қонуни мазкур фароҳам овардани шароити ҳуқуқӣ барои амалӣ гардонидани ҳуқуқи ҳар шаҳрванд ба ҷустуҷӯи озодонаи иттилоот ва ба даст даровардани он, ҳамчунин таъмини ошкорои иттилооти фаъолияти мақомоти давлатӣ ва ташкилоту мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот мебошад.

Моддаи 2. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода бурда мешаванд:

ҳуқуқи дастрасӣ ба иттилоот – ҳуқуқи ҳар шаҳрванд ба ҷустуҷӯи озодонаи иттилоот ва ба даст даровардани он аз мақомот ва ташкилотҳои давлатӣ, дигар мақомоту ташкилотҳои, ки давлат ба онҳо ваколатҳои омирона додааст, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот (минбаъд – мақомот ва ташкилотҳо), шахсони мансабдори онҳо, ки ин иттилоотро қонунан дороянд;

манфиатдори ҷамъият – манфиати ҳар шахс, ки ба таъмини неқӯаҳволӣ, устуворӣ, амният ва пешрафти собитқадамонаи ҷомеа алоқаманд аст;

ҳуҷҷат – иттилооте, ки дар шакли хаттӣ, аудиовизуалӣ, акустикӣ, электронӣ, оптикӣ ё дигар шакли барои эҳсоси бевосита муносиб бо маълумоте сабт шудааст, ки барои ҳамин шакли ҳуҷҷат муқаррар гардидааст;

ҳуҷҷати расмӣ – ҳуҷҷате, ки мақомот, ташкилот, шахси мансабдор дар доираи салоҳияти худ тартиб додааст ва бо тартиби муқарраргардида тасдиқ карда шудааст;

иттилооти дастрасиаш маҳдуд – иттилооте, ки дастрасии он мутобиқи қонунгузорӣ дар бораи сирри давлатӣ ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқие, ки муносибатҳоро дар соҳаи ҳифзи сирри давлатӣ танзим мегардонанд, ба манфиати таъмини амнияти миллии маҳдуд карда шудааст;

иттилоот – маълумот дар бораи шахс, ашё, факту ҳодисаҳо, зухурот, равандҳо ва мулоҳизаҳо доир ба онҳо, сарфи назар аз шаклҳои манзур гардидашон.

Моддаи 3. Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ҳуқуқи дастрасӣ ба иттилоот

Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ҳуқуқи дастрасӣ ба иттилоот ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад.

Моддаи 4. Доираи амали Қонуни мазкур

1. Қонуни мазкур дар доираи зайл амал мекунад:

а) мақомоту ташкилотҳо ва шахсони мансабдори онҳо, ки иттилоотро мерасонанд;

б) шахсони воқеӣ ва ҳуқуқие, ки аз иттилоот воқиф мегарданд, ҳуқуқи дастрасӣ ба онро доранд ва бо тартиби маъмулӣ дастрас карданианд.

2. Амали Қонуни мазкур инчунин муносибатҳоро фаро мегирад, ки бо дастрасӣ ба иттилооти ҳуҷҷатҳои расмӣ алоқаманд буда, ба гурӯҳи иттилооти дастрасиашон маҳдуд мансуб нестанд.

Қарори шиносонидани шахсон бо лоиҳаҳои ҳуҷҷатҳои расмӣ ё ба маълумоти умум расонидани онҳо аз тарафи мақомот ё ташкилоте, ки ин лоиҳаҳоро амалӣ месозанд, қабул карда мешавад.

Моддаи 5. Иттилооте, ки дастрасии он маҳдуд карда намешавад

1. Дастрасӣ ба иттилоот наметавонад маҳдуд карда шавад, агар он барои қонеъ гардонидан, ҳифзи ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии шахсоне зарур бошад, ки барои дастрас намудани иттилооти мазкур мурочиат кардаанд, ба шарте, ки он мутобиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сирри давлатӣ» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии танзимкунандаи муносибатҳо дар соҳаи сирри давлатӣ ба гуруҳи иттилооти дастрасиаш маҳдуд мансуб набошад.

2. Ба маҳдудкунии дастрасӣ ба иттилоот нисбати ҳуҷҷату иттилооти зерин роҳ дода намешавад:

а) қонунҳо, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқие, ки мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон бояд ҳатман нашр гарданд;

б) дар бораи ҳолатҳои фавқулоддае (ҳодисот, фалокат, офатҳои табиӣ), ки ба бехатарӣ ва саломатии аҳоли таҳдид менамоянд, пешгуиҳои расмӣ онҳо: иттилооти экологӣ, метеорологӣ, демографӣ, санитарияу эпидемиологӣ ва иттилооти дигаре, ки барои таъмини бехатарии шаҳрвандон, маҳалҳои аҳолинишин, объектҳои истехсолӣ ва ғайра зарур аст;

в) дар бораи имтиёзот, ҷуброн ва сабукиҳои, ки аз онҳо шаҳрвандон, шахсони мансабдор ва ташкилотҳо бархӯрдоранд;

г) дар бораи ҳолатҳои вайрон намудани ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд, инчунин ҳуқуқу манфиатҳои қонунии шахсони ҳуқуқӣ;

д) дар бораи фаъолияти мақомату ташкилотҳо ва шахсони мансабдори онҳо.

Моддаи 6. Принципҳои асосии таъмини ҳуқуқи дастрас кардани иттилоот

1. Принципҳои асосии таъмини ҳуқуқи дастрас кардани иттилоот инҳоянд:

а) дастрас ва ошкоро будани иттилоот;

б) ҳаққоният ва мукаммалии иттилоот;

в) сари вақт пешниҳод кардани иттилоот;

г) ҳифзи ҳуқуқи дастрас намудани иттилоот, аз ҷумла аз тариқи суд;

д) ҷавобгарӣ барои риоя накардани ҳуқуқи дастрасӣ ба иттилоот;

е) риояи ҳуқуқу манфиатҳои қонунии шахсони сеюм ҳангоми воғузоштани иттилоот;

ж) маҳдудияти ҳуқуқи дастрасӣ ба иттилоотро муқаррар намудани Қонун танҳо ба ҳаде, ки он барои ҳифзи асосҳои соҳти конституционӣ, таъмини мудофиаи кишвар ва амнияти давлат, обрӯву эътибор ва беғаразии адолати судӣ, ахлоқ, сиҳатӣ, ҳуқуқу манфиатҳои қонунии шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ зарур мебошад.

2. Низоми муқаррар намудани тартиби дастрасии маҳдуди иттилоот бо Қонун ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии мутобиқи онҳо қабулгардида муайян карда мешавад.

БОБИ 2. ТАРТИБИ АМАЛӢ КАРДАНИ ҲУҚУҚИ ДАСТРАСӢ БА ИТТИЛОӢ

Моддаи 7. Тарзу усулҳои амалӣ кардани ҳуқуқи дастрасӣ ба иттилоот

1. Дастрасӣ ба иттилоот бо тарзи зайл таъмин карда мешавад:

а) ҳатмӣ будани расонидани иттилоот ба маълумоти умум;

б) қонеъ гардонидани дархости шахсони ҷудогона ва дастачамъона ба иттилоот.

2. Тартиби ҳатман ба маълумоти умум расонидани иттилоот бо қонунҳо ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии мутобиқи онҳо қабулгардида муайян карда мешавад.

Мақомату ташкилотҳо, шахсони мансабдори онҳо вазифадоранд дар ҳама ҳолат бо тамоми воситаҳои мавҷуда иттилооти ба онҳо маълумгардидаро дар бораи ҳолату вазъияте, ки ба амнияти ҷомеа, ҳаёт ва саломатии мардум таҳдид менамоянд, ба маълумоти умум бетаъхир расонанд.

3. Иттилоот ба самъи умум бо роҳи дар нашрияҳои махсус ҷоп кардани ҳуҷҷатҳои расмӣ, ҷойгир намудани онҳо дар маъхазу манбаъҳои маълумоти дастраси доираи номаҳдуди ашхоси манфиатдор расонида мешавад.

4. Шахси манфиатдор метавонад иттилоотро аз рӯи дархост бо тарзҳои зайл дастрас намояд:

а) шинос шудан бо ҳуҷҷатҳои расмие, ки дорои иттилооти дархостшудаанд;

б) гирифтани нусхаи ҳуҷҷати дахлдор ё иқтибос аз он; гирифтани маълумотномае, ки дорои иттилооти матлуб аст; шифоҳӣ воқиф гардидан аз мазмуни иттилооти дархостшаванда;

в) воқиф гардидан аз манбае, ки дар нашрияти расмӣ иттилооти дархостшударо чоп кардааст.

5. Аз иттилооти дархостшуда ҳамчунин ба тарзи шифоҳӣ воқиф гардидан ё онро хаттӣ, аз ҷумла бо истифодаи технологияҳои электронӣ пешниҳод кардан мумкин аст.

Моддаи 8. Ташкили дастрасӣ ба иттилоот

1. Иҷрои вазифаҳои ташкили дастрасӣ ба иттилоот дар сохтори мақомату ташкилотҳо ба зиммаи хадамоту шўъбаҳое, ки дар сохтори ин мақомату ташкилотҳо мавҷуданд ва ҳамчунин ба зиммаи роҳбарони мушаххас гузошта мешавад.

2. Вазифаи бо иттилоот таъмин намудани шахсони дархосткунандаи иттилоот дар низомномаи мақомот ё ташкилоти дахлдоре, ки дар чараёни фаъолияти онҳо иттилооти мазкур ҳосил мегардад, сабт карда мешавад.

Ҳуқуқи ўҳдадорӣ ва масъулияти хадамоту шўъбаҳои махсус, шахсони мансабдоре, ки ин вазифаро ба ҷо меоваранд, бо низомномаҳои хадамоту шўъбаҳои мазкур ва дастурамалҳои мансабие, ки бо тартиби маъмулӣ тасдиқ гардидаанд, муқаррар карда мешаванд.

3. Барои иҷрои вазифаҳои таъмини дастрасии иттилоот мақомот ё ташкилоте, ки иттилооти мазкурро эҷод мекунанд, метавонанд ташкилотҳоеро, ки бо расонидани иттилоот машғуланд, дар асоси шартнома бо салоҳиди худ ҷалб намоянд.

Маълумоти ташкилотҳои мазкур (номи ташкилот, нишонии почта, рақами телефон, факс, нишонии почтаи электронӣ, нишонии шабака, минбаъд – маълумоти ташкилот) ба маълумоти шахси дархосткунандаи иттилоот расонида мешавад.

4. Қоидаҳои иҷрои дархост барои гирифтани иттилоот аз тарафи роҳбари мақомот ё ташкилоти дахлдор муқаррар карда мешаванд.

Қоидаҳои мазкур ном ва тартиби кори ташкилоту хадамот ва шўъбаҳо ё шахсони мансабдореро, ки вазифаи таъмини дастрасии иттилоот ба зиммашон гузошта шудааст, гурӯҳҳои иттилооти манзуршаванда, намудҳои хизматрасонии бо пешниҳод шудани он алоқаманд (аз ҷумла тартиби дастрасии системаҳои автоматиконидашудаи иттилоот), тартиби пардохти ҳаққи хизматрасонии мазкур ва дигар шартҳои дастрасии иттилоотро дар бар мегиранд.

Моддаи 9. Ташкили дастрасӣ ба иттилооти системаҳои автоматиконидашудаи иттилооти мақомату ташкилотҳо

1. Барои таъмини ҳуқуқи дастрасӣ ба иттилоот аз системаи автоматиконидашудаи иттилоотии мақомату ташкилотҳо ин мақомату ташкилотҳо:

а) системаҳои мазкурро ба шабакаи алоқаи истифодаи умум пайваст менамоянд ва иттилоотро ба сервери расмӣ мақом (мақомот) ё ташкилот (ташкилотҳо) барои дастрасии номаҳдуди шаҳрвандон, мақомату ташкилотҳои ба шабакаи мазкур пайвастшуда ҷойгир менамоянд;

б) дар ҷойҳои барои шаҳрвандон, мақомату ташкилотҳо дастрас нӯқтаҳои абонентие барпо мекунанд, ки ба шабакаҳои истифодаи умум пайваст карда шудаанд (дар бинои мақомату ташкилотҳо, китобхонаҳои давлатӣ, шўъбаҳои алоқа ва дар дигар ҷойҳои муайянкардаи қонунгузорӣ);

в) барои қабули дархост ва ирсол иттилооти матлуб аз тариқи шабакаи алоқаи истифодаи умум нишонии почтаи электронӣ ҷудо мекунанд;

г) барои мазмун, ҳаққоният ва мукаммалии иттилооти сервери расмӣ масъулият доранд.

2. Агар иттилоот дар шакли электронӣ пешниҳод карда шавад, ҳаққонияти он бо имзои электронии рақамӣ ё худ бо усули дигари электронӣ мувофиқи тартиби маъмули қонунгузорӣ тасдиқ карда мешавад. Дар ҳуҷҷатҳое, ки тавассути компютер тартиб дода, аз тариқи каналҳои телекоммуникатсионӣ ирсол карда мешаванд, зикри тамоми маълумоти барои ҳуҷҷатҳои мазкур муқарраршуда ҳатмист.

Моддаи 10. Ҳуқуқи ўҳдадорӣ дархосткунандаи иттилоот

1. Дархосткунандаи иттилоот ҳуқуқ дорад:

а) ҳар шакли дархости пешбиниамудаи Қонуни мазкурро интихоб намояд;

б) зарурати ба даст овардани иттилооти дархостшударо асоснок накунад, ба шарте, ки чунин далеловарӣ барои муайян кардани мазмуну моҳияти дархост зарур набошад ва агар дар қонун тартиби дигаре муқаррар карда нашуда бошад;

в) ҷавоби хатгиро талаб намояд;

г) бо тартиби муқарраргардида аз амали мақомоту ташкилотҳо, шахсони мансабдори онҳо, ки ҳуқуқи дастрасӣ ба иттилоот ва тартиби амалӣ гардонидани онро вайрон кардаанд, шикоят намояд.

2. Дархосткунандаи иттилоот ўҳдадор аст тартиб ва шартҳои дастрасӣ ба иттилоотро, ки дар Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқие, ки мутобиқи он нашр мешаванд, риоя намояд.

Моддаи 11. Ўҳдадории мақомоту ташкилотҳо, шахсони мансабдори онҳо оид ба дастрасӣ ба иттилоот

1. Мақомоту ташкилотҳо, шахсони мансабдори онҳо ўҳдадоранд:

а) барои амалӣ гардонидани ҳуқуқи дастрасӣ ба иттилоот шароити ташкилию техникӣ ва шароити дигари зарурӣ муҳайё намоянд;

б) ҳуҷҷатҳои расмии дорои иттилоотро, ки бояд мутобиқи Қонуни мазкур пешниҳод карда шаванд, дар мўҳлати муқарраршуда нигоҳ доранд;

в) ҳаққоният ва мукаммалии иттилооти пешниҳодшаванда, риояи мўҳлати муқарраршуда ва шартҳои пешниҳод кардани онро риоя намоянд;

г) тартиби нашри ҳуҷҷатҳои расмиро, ки дар шакли санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ба таъб мерасанд, риоя кунанд;

д) санадҳои қабулкардашон, санадҳои, ки вазъи ҳуқуқии онҳоро муайян менамоянд, санадҳои мақомоту ташкилотҳои, ки ворисони ҳуқуқии онҳо мебошанд ва ҳамчунин дигар ҳуҷҷатҳои расмиро дар давоми мўҳлати муқарраршуда нигоҳ доранд.

2. Агар маълумоти иттилооти пешниҳодшуда ноаниқ ё номукамал бошад, мақомот ё ташкилот ўҳдадоранд аз рӯи аризаи хаттии далелноки дархосткунандаи иттилоот дар мўҳлати кўтоҳ, вале на дертар аз ҳафт рӯзи кории баъди гирифтани ариза иттилооти пешниҳодшударо аниқ ё мукамал намоянд.

3. Мақомоту ташкилотҳо вазифадоранд ҳуҷҷатҳои расмиро ба феҳрист ворид намоянд, ба маълумоти умум расонанд ва аз рӯи дархост пешниҳод кунанд.

Дар феҳрист бояд ном, санаи қабул, рақами гирифтани ҳар санади нашршаванда ва маълумот доир ба нашри он зикр шуда бошад. Мақомот ё ташкилоти пешбарандаи феҳрист метавонанд нисбати феҳристи мазкур дигар талаботи ҳатмӣ муқаррар намоянд.

Моддаи 12. Дархост барои гирифтани иттилоот

1. Дархост ба мақомот, ташкилот ё шахсони мансабдоре, ки ба ақидаи талабгор, иттилооти барояш зарурӣ доранд, фиристода мешавад.

2. Дар дархост ному насаби шахсе, ки барои гирифтани иттилоот мурочиат кардааст, номи ташкилоте, ки аз номи он дархост шудааст, ном ва насаби шахсе, ки ҷавоб бояд ба ў фиристода шавад, нишонии почта, рақами телефон ё факс, нишонии почтаи электронӣ барои ҷавоб ё аниқ кардани хусусияти дархост ва ҳамчунин шакл ва тарзи ҷавоби дархостшуда зикр карда мешаванд.

Моддаи 13. Тартиби баррасӣ ва қоненъ гардонидани дархост

Ҷавоби дархост дар бораи гирифтани иттилоот дар мўҳлати кўтоҳтарин, вале на дертар аз сӣ рӯзи тақвимии баъди гирифтани дархост фиристода мешавад.

Агар дар мўҳлати муқарраргардида пешниҳод кардани иттилооти дархостшуда имконнопазир бошад, ба дархосткунанда дар давоми ҳафт рӯзи кории баъди гирифтани дархост дар бораи ба дигар вақт монондани мўҳлати ҷавоб огохинома фиристода мешавад. Дар огохинома бояд сабабҳои ба дигар вақт монондан ва мўҳлати пешниҳод кардани иттилооти дархостшуда зикр карда шавад, ки он аз понздаҳ рӯзи тақвимии мўҳлати ҷавоби муқаррарнамудаи Қонуни мазкур дарозтар буда наметавонад.

2. Агар мақомот ё ташкилоти дархостномагирифта иттилооти дархостшударо надошта бошанд, бояд дар давоми ҳафт рӯз аз ин хусус ба дархосткунанда хабар диҳанд ва ҳамчунин аз рӯи имконият ба ў маълумоти мақомот, ташкилот ё шахсоро, ки дорои иттилооти дархостшуда мебошанд, пешниҳод

намоянд ё худ маълумоти мақомот ё ташкилотеро, ки дархости мазкур ба онҳо фиристода шудааст, зикр кунанд.

3. Агар иттилооти дархостшуда дар нашрияи расмӣ дастраси умум ба таъб расида бошад, иҷрокунандаи дархост метавонад танҳо маълумоти нашрияи мазкур ва таърихи ҷопи иттилоотро зикр намояд.

4. Ҷавоби дархост бояд маълумоти мақомот ё ташкилот ва иҷрокунандаи дархостро дар бар гирифта бошад.

5. Иттилоотро бе маслиҳати дархосткунандаи иттилоот ба ҷои хаттӣ шифоҳӣ пешниҳод кардан мумкин нест. Дар ин маврид сабабҳои ба ин ё он шакл пешниҳод намудани иттилоот бояд зикр карда шаванд.

6. Агар маълумотномаҳо доир ба ин ҳуҷҷат ё иқтибосҳо аз ҳуҷҷати дархостшаванда дорои иттилооти кофӣ бошанд ва агар муқаррар намудани тартиби дастрасии маҳдуди иттилоот зарур бошад, пешниҳод кардани онҳо раво аст.

7. Дархостномаҳо (аз ҷумла дархостҳои шифоҳӣ), ҳамчунин ҷавоби онҳо бояд дар маҳалли дарёфти ин дархостҳо ҳатман қайд карда шаванд.

Моддаи 14. Рад кардан аз пешниҳоди иттилоот

1. Ба истиснои ҳолатҳои пешбининамудаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сирри давлатӣ» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, ки муносибатҳоро дар соҳаи ҳифзи манфиатҳои давлат ба танзим меоваранд, иттилооти дорои маълумоти зеринро пешниҳод кардан мумкин нест:

а) иттилооти дорои сирри давлатӣ ё хизматӣ;

б) дар бораи ҳаёти хусусии шахс бе розигии ӯ (маълумоти шахсӣ), ба шарте, ки дар қонунҳои ҷорӣ тартиботи дигар пешбинӣ нашуда бошад;

в) дар бораи бо тартиби муқаррарнамудаи қонун анҷом додани фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ ва тафтишот;

г) дар бораи баррасии парвандаҳои гражданин ва ҷиноятӣ, хоҷагӣ ва мавод оид ба ҳуқуқвайронкунии маъмури дар мавридҳои, ки фош кардани ин маълумот бо Қонун манъ карда шудааст ё метавонад боиси риоя нашудани ҳуқуқи инсон ба баррасии ҳолисонаи судии парванда гардад, ба ҳаёт ва ё саломатии шахрвандон таҳдид намояд;

д) дастрасии он бо қонунҳои дигар маҳдуд карда шудааст.

Агар ҳуҷҷат маълумоти дар ин модда зикршударо доро бошад, аз назар гузаронидан, шарҳу тафсир кардан ва ба дархосткунанда додани нусхаи ҷунин ҳуҷҷат бо пешниҳоди як қисми ҳуҷҷате, ки ин гуна маълумотро надорад, маҳдуд карда мешавад.

2. Аз рӯи дархост гузоришҳо, мукотибот, супоришҳои шахсони мансабдор ва дигар иттилооти дохилидоравӣ пешниҳод карда намешаванд.

3. Мақомот ё ташкилот, шахсони мансабдори онҳо метавонанд аз пешниҳоди иттилооти дархостшаванда худдорӣ намоянд, ба шарте, ки:

а) талаботи расмӣ дар моддаи 12 Қонуни мазкур пешбинигардида нисбати дархост риоя нашуда бошад;

б) иттилооти дар банди 1 моддаи мазкур пешбинигардида ғайриқонунӣ дархост карда шуда бошад;

в) мақомот ё ташкилот иттилооти дархостшавандаро надошта бошанд.

4. Дар радномаи пешниҳод накардани иттилоот бояд сабабҳои қонунӣ нагардонидани дархост, санаи қабул кардани қарор дар бораи пешниҳод накардани иттилоот ва ҳамчунин шарҳу тафсири тартиби шикоят кардан аз он зикр шуда бошанд.

5. Ҷавоби аз рӯи дархост пешниҳод накардани иттилооти ҷӣ хаттию ҷӣ шифоҳӣ хатмӣ мебошад.

Моддаи 15. Тартиби ҷуброни хароҷоти пешниҳод кардани иттилоот

1. Иттилооти зерин ройгон пешниҳод карда мешавад:

а) иттилооте, ки ба дархосткунандаи иттилоот дахлдор аст;

б) иттилооте, ки иттилооти пештар пешниҳодшударо бо тартиби муқаррарнамудаи қисми 2 моддаи 11 Қонуни мазкур аниқ ва мукамал мегардонад;

в) иттилооти муқаррароте, ки дар қисми 4 моддаи 8 Қонуни мазкур зикр шудааст, аз ҷумла тарифаи (хизматонаи) пешниҳод кардани иттилоот ва озод будан аз пардохти хизматрасонии мазкур;

г) иттилоот дар бораи ҳуқуқи ӯҳдадориҳои шахси ҳуқуқии дархосткунандаи иттилоот.

2. Шахсоне, ки ба гурӯҳҳои аз ҷиҳати иҷтимоӣ ва иқтисодӣ эҳтиёҷманд (кӯдакон, маъҷубон, нафақахӯрон, шахсоне, ки расман бекор эътироф шудаанд) мансубанд, мутобиқи қонунгузорӣ, бо шартҳои доштани ҳуҷҷатҳои дахлдори далелнок, аз пардохти музди хизматрасонии иттилооти пешниҳодшуда озод карда мешаванд.

Рӯйхати гурӯҳи шахсонеро, ки барояшон иттилоот роӣгон пешниҳод карда мешавад, мақомоту ташкилотҳое, ки иттилооти мазкурро пешниҳод менамоянд, метавонанд бо салоҳдиди худ пурра кунанд.

3. Барои пешниҳод кардани иттилоот мумкин аст музде ситонида шавад, ки он аз арзиши аслии хизматрасонии ба пешниҳоди иттилоот алоқаманд набояд зиёд бошад.

Тартиби пардохти музди пешниҳоди иттилоот мутобиқи қисми 4 моддаи 8 ҳамин Қонун муқаррар карда мешавад.

4. Тартиби ҷуброн намудани хароҷоте, ки бо пешниҳод намудани иттилоот ба мақомоту ташкилотҳо алоқаманд аст, аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

БОБИ 3. ҲИФЗИ ҲУҚУҚ БА ИТТИЛООТ ВА ҶАВОБГАРӢ БАРОИ РИОЯ НАШУДАНИ ҚОНУНИ МАЗКУР

Моддаи 16. Ҳифзи ҳуқуқ ба дастрасӣ ба иттилоот

1. Дар бораи саркашӣ аз пешниҳоди иттилоот, беасос ба таъхир андохтан ё дар мӯҳлати муқарраршуда пешниҳод накардани иттилоот, ҳамчунин дигар тарзҳои риоя нашудани тартиби баррасӣ ва қонунгардонидани дархосте, ки дар Қонуни мазкур пешбинӣ шудааст, ба роҳбарони мақомоти болоии дахлдор ё ба суд шикоят кардан мумкин аст.

Аз амал (беамалии) мақомот, ташкилот, шахсони мансабдори онҳо, ки ҳуқуқи дастрасии иттилоотро риоя намеkunанд, тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба мақомоти дахлдор шикоят кардан мумкин аст.

2. Шахсоне, ки дастрасӣ ба иттилоотро барояшон ғайриқонунӣ манъ кардаанд ва ҳамчунин шахсоне, ки иттилооти ноҳақ, номукамал ё худ онро дер аз мӯҳлат гирифтаанд, барои ҷуброни зарари маънавияшон бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорӣ ҳуқуқ доранд.

Моддаи 17. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 18. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

**Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Эмомалӣ Раҳмон

ш. Душанбе
18 июни соли 2008
№ 411